

til nogen betydeligere Reform paa det kirkelige Omraade, før man havde faaet en Kirkerepresentation, og at han kun vilde være med til at arbejde paa dette Forslag, naar man deraf udelod det sidste Afsnit, det, der vistnok er det vigtigste, Afsnittet om Menighedsraadens Indflydelse paa Valg af Præster. Under disse Omstændigheder kan jeg ikke tro, at der er Udsigt til denne Sags Gennemførelse i denne Samling. Det er imidlertid meget længe siden, at Rigsdagen har behandlet disse Spørgsmaal, og det er jo muligt, at Stillingen har forandret sig en Del siden da. Det er i hvert Fald første Gang, at der her i Tinget foreligger et Forslag om Indførelse af tvungne Menighedsraad, og det er et saastort Apparat at sætte i Gang, at det er klart, at der, for at man skulde gaa ind derpaa, maatte kunne opnaas noget meget væsentligt derved. Jeg tror ikke, at jeg tager fejl, naar jeg gaar ud fra, at Hovedsagen i Forslaget er det sidste Afsnit, som Ministeren ikke vilde have med at gøre, Afsnittet angaaende Valg af Præster. Menighedsraadene for vedkommende Pastorat skal have Ret til at indstille 3 til Kaldsmyndigheden paa samme Maade som Sogneraadene nu have Ret til at indstille 3 Lærere til de kaldende Autoriteter. Det er ikke den Vej, man tidligere har tænkt sig her i Folketinget, og jeg for min Del er ikke sikker paa, at det er en heldig Vej. Tidligere have vi her i Folketinget ønsket, at naar et Embede blev ledigt, skulde der efter Forholdstal ned sættes et Udvalg, som saa atter efter Forholdstal indstillede 3 til Menighedens endelige Valg. Man lagde den Gang Hovedvægten paa to Ting ved dette Forslag; den ene var, at det endelige Valg kom i Menighedens Haand, idet man gik ud fra, at det i høj Grad vilde bidrage til at vække Interessen i Menigheden og bringe den til at føle sit Ansvar, naar den stod over for den Op-gave at skulle vælge en Præst, og det var Menigheden som Helhed, der kom til endelig at afgøre Sagen. Og den anden Bestemmelse, man lagde megen Vægt paa, var, at man ikke kom til at gaa Mindretallets Ret for nær; men at et Mindretal, der dog havde nogen Styrke i Menigheden, ogsaa kunde faa en vis Indflydelse paa Valget, idet Udvalget skulde vælges efter Forholdstal, og Udvalgets Indstilling til Menigheden atter skulde foregaa efter Forholdstal. Paa denne Maade vilde ethvert Mindretal i Menigheden, naar det naaede op til $\frac{1}{3}$ af Vælgerne, kunne være sikker paa at faa en af sine Kandidater med i

Indstillingen. Selvfølgelig vilde det til sidst blive Flertallet, der kom til at afgøre Valget; men det, at Mindretallet kunde faa sin Mand med paa Valg, aabnede dog en Mulighed for, at der i Flertallet kunde blive Stemning for ham, naar det fik Lejlighed til at lære ham nærmere at kende. Dette Forslag lægger derimod ikke det endelige Valg i Menighedens Haand, men som hidtil i Ministeriets. Derimod henlægger det Indstillingen til Menighedsraadet, og vel at mærke til et Menighedsraad, som ikke er blevet valgt i den Anledning, men som er blevet valgt for et Tidsrum af 6 Aar, saaledes at Halvdelen afgaar hvert tredje Aar. Det vil saaledes ingenlunde altid være sikkert, at Menighedsraadet i det Øjeblik, da der skal vælges en Præst, repræsenterer den kirkelige Bevægelse, der muligvis raader i Menigheden paa dette Tidspunkt. Raadet kan jo være valgt for 6 eller 3 Aar siden, og i den Tid kan der være foregaaet meget store Forandringer med det religiøse Liv i vedkommende Sogn. For mig staaer det derfor saaledes, at det er tvivlsomt, om dette er et heldigt Forslag. Det er jo saaledes, at der i dette Forslag slet intet Hensyn er taget til Mindretallet, og det er jo givet, at det netop meget ofte kan være Mindretallet i Sognet, der er den kirkelig-interesseret Part, og at, hvis det kunde faa sin Kandidat frem, vilde der være al mulig Udsigt til, at han kunde blive valgt. Det er ikke sagt, at han vilde staa i Modsætning til et Flertal i Sognet, selv om han maaske vilde være i Modsætning til Flertallet i det for Tiden siddende Menighedsraad. Jeg frygter, at Valget paa denne Maade ikke vil faa den opdragende Betydning, som vi her i Folketinget altid have ment vilde være Hovedsagen ved et Præstevalg. Vi have jo ikke bildt os ind, at man i og for sig vilde faa bedre Præster, ved at Menigheden kom til at vælge, men vi have ment, at det ganske anderledes vilde bringe Befolkningen i Sognet til at føle, hvad det betød, at de skulde vælge en Præst, som i lang Tid skulde være deres og deres Børns Vejleder i Kirken. Og jeg frygter desuden, at man vil gøre stor Uret mod Mindretallene paa et Punkt, hvor Mindretallenes Ret aller nødigt skulde krænkes. Det hører til det, man maa rose det danske Folketing for, at det hidtil har stillet os saaledes, at Flertallet i Folketinget altid har værnet om Mindretallenes Ret paa det kirkelige Omraade. De Love, vi have givet, have netop gaet ud paa at værne Mindre-